

“Bratstvo, jednakost, sloboda”

■ **Božidar Nagy**

“Ako ne znaš tko si, doći će drugi pa će ti reći da budeš ono što on bude htio!”

I. Petričević

Nastavljamo s prikazom Drugoga sastanka hrvatske katoličke mladeži koji je održan od 4. do 6. kolovoza 1907. u Zagrebu o čemu je opširno izvješćivao časopis katoličke mladeži *Luč* u svakom broju kroz cijelo treće godišće akad. godine 1907./1908. Taj se sastanak nazivao i Prvi hrvatsko-slovenski svedeački katolički sastanak jer je na njemu sudjelovao veliki broj slovenske katoličke mladeži s kojima su mladi hrvatski katolici u ono vrijeme podržavali uske kontakte u zajedničkoj borbi protiv liberalizma.

Prvoga dana sastanka, 4. kolovoza održana su u prijepodnevnom satima tri predavanja nakon kojih je uslijedila diskusija i izglasane su rezolucije. Predavanja đaka svjetovnjaka održavala su se u dvorani *Sokola* blizu Hrvatskog narodnog kazališta nad čijim je vratima stajao natpis “Bratstvo, jednakost, sloboda”. Predavanja za studente teo-

Ne treba nam lažni demokratizam, nego onaj zasnovan na kršćanskoj ljubavi

logije, koji su kao članovi Zborova duhovne mladeži sudjelovali na sastanku održavala su se u dvorani *Vijenac* na Kaptolu.

U prethodnom nastavku u prošlom broju *Fokusa* prikazali smo prvo predavanje koje je održao slovenski student prava Ivan Česnik, predsjednik Slovenske dačke zveze. Drugo je predavanje održao također Slovenac, Ivan Dolenec, student filozofije i predsjednik slovenskog akademskog katoličkog društva *Danica* iz Beča. Tema njegovog predavanja bila je “Naše organizacije”. Nakon njegova predavanja prihvaćene su ove dvije rezolucije:

1. Prvi sastanak slovenskog i hrvatskog đaštva naglašava potrebu udruženja katoličkih đaka u akademskim društvima u svrhu odgoja karakternih katolika među inteligencijom i raširenja katoličke ideje među đaštvom.

2. Sastanak naglašava dužnost svakoga člana katoličkog akademskog društva da sudjeluje u društvu za procvat društva i za ugled katoličkog đaštva u javnosti.

Prosvjećivanje seljaštva kao konkretna odluka Drugoga sastanka hrvatske katoličke mladeži u Zagrebu godine 1907.

Posebnu pozornost izazvalo je treće predavanje koje je u prijepodnevnom terminu prvoga dana sastanka održao hrvatski student agronomije u Beču, Josip Andrić, član hrvatskog akademskog društva *Hrvatska* u Beču. Tema njegova predavanja bila je “O pučkim predavanjima”. Predavač je započeo s konstatacijom da u svim životnim težnjama naš narod susreće velike zapreke, kojih nije kadar svladati, ako ga se prosvjetno ne dignu. Naročito treba prosvjećivati seljake jer je moralno, materijalno i gospodarstveno podizanje seljaštva jamstvo bolje budućnosti naroda. Predavač je naveo razne poroke prisutne u seljačkom staležu protiv kojih se treba boriti i upozorio je na opasnosti raznih lihvara koji iskorištavaju seljake. U tu svrhu predavač se zalaže da se po selima održavaju predavanja prožeta kršćanskim duhom za prosvjećivanje seljačkog staleža i za njegovo gospodarstveno, vjersko i kulturno uzdizanje. Na kraju predavanja predavač je pročitao konkretne prijedloge u obliku rezolucija koje su bile popraćene burnim odobravanjem, pljeskom i klicanjem “Živio Andrić”. Donosimo nekoliko najvažnijih dijelova iz te rezolucije koja započinje ovako:

“U organizaciji hrvatskog katoličkog đaštva ima se ustanoviti sekcija za pučka predavanja. U toj sekciji trebaju po svojim sinovima biti zastupljene sve četiri pokrajine kraljevine Hrvatske: Hrvatska-Slavonija, Bosna-Hercegovina, Istra-Primorje i Dalmacija. Svako od tih zastupstava za sebe čini podsekciju kojoj su na čelu dvojica predstavnika i to ako je ikako moguće jedan teolog i drugi đak svjetovnjak. Tih osam pročelnika čine odbor sekcije.”

U nastavku rezolucije daju se sasvim konkretne smjernice kako će funkcionirati ova sekcija preko svojih članova, kako će se održavati predavanja u narodu koja će potom biti objavljivana i u *Luči*, kako, gdje i koliko puta godišnje će se sastajati osam članova sekcije itd.

Sekcija je formalno utemeljena na tom istom Drugom sastanku hrvatske katoličke mladeži a za njezinog prvog predsjednika na prijedlog vlč. Ivana Butkovića izabran je student Josip Andrić koji se kako se vidjelo iz njego-

vog izlaganja najbolje razumio u cijelo to područje. U diskusiji je još naglašena potreba da se na ovaj sastanak pozove hrvatsko katoličko radništvo na čemu je posebno inzistirao vlč. Ivan Butković ističući “kako je naše geslo demokratizam, ali ne onaj lažni, zasljepljujući demokratizam, koji je zadojen egoizmom, već kršćanski demokratizam, koji se osniva na kršćanskoj ljubavi.” Predsjedavajući mu je odgovorio da je radništvo već pozvano, te da će doći i pod vodstvom dr. Andrića, člana Hrvatskog katoličkog pokreta.

Nakon završetka prijepodnevnog di-

Akademski crkva sv. Katarine (bivša isusovačka) na Gornjem Gradu u Zagrebu u kojoj je svečanom sv. misom i Zazivom Duha Svetoga u jutarnjim satima 4. kolovoza 1907. započeo Drugi susret hrvatske katoličke mladeži

jela prvoga dana sastanka svi nazočni izmolili su u podne “Anđeo Gospodnji” i potom su pošli u Gornji grad posjetiti Narodni muzej, crkvu sv. Marka i svečanu dvoranu u zgradi Vladinog odjela za bogoštovlje i nastavu. Zajednički ručak su imali u svratištu “K Janjetu”.

Čitatelja treba upozoriti da student agronomije Josip Andrić koji je nastupao na ovom Drugom hrvatskom katoličkom sastanku s temom “O pučkim predavanjima” nije ista osoba kao onaj Josip Andrić (1894.-1967.) koji je bio pravnik, glazbenik i publicist i kroz 25 godina urednik izdanja *HKD Sv. Jeronima*. Kad se održavao ovaj Drugi hrv. kat. sastanak ovaj drugi Josip Andrić kojega najviše poznajemo iz njegove angažiranosti u društvu sv. Jeronima, imao je tek 13 godina! ■